

Suomen Elintarviketurvallisuusvirasto SEL
TYÖTAPATURMAN SATTUESSA

OHJEET KÄYTÄNNÖN TILANTEeseen

JOS SATTUU TYÖTAPATURMA

Työtapaturmasta on aina ilmoitettava viipymättä työnantajalle tai tämän edustajalle. Työnantajan on puolestaan viipymättä ilmoitettava sille vakuutusyhtiölle, johon työntekijät on lakisääteisellä tapaturmavakuutuksella vakuutettu. Mikäli ilmoitusta ei tehdä välittömästi on vaarana, että korvauksien saanti vaikeutuu.

Tapaturmasta täytetään vakuutustodistus yhdessä esimiehen kanssa. Työnantajan antamalla vakuutustodistuksella työntekijä saa ilmaisen sairaanhoidon ja tarvittavat lääkkeet. Todistuksesta käy ilmi, mihin vakuutusyhtiöön työntekijä on vakuutettu.

Mikäli kysymyksessä on vakava tapaturma, joka aiheuttaa kuolemantapauksen tai vakavan ruumiinvamman, on työnantajan ilmoitettava välittömästi poliisille ja työsuojeluviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti voi johtaa rangaistukseen.

Työsuojelupiirien ohjeen mukaan vakaviksi ruumiinvammoiksi voidaan katsoa esim. seuraavanlaiset vammat:

- pitkien luiden murtumat
- murtumat jotka vaativat leikkaushoitoa
- vaikeahko selkäranganmurtuma kasvoluiden murtumat
- kylkiluiden monimurtumat ja veririnta
- vaikeahko kallonmurtuma
- vaikea kaula-, rinta- tai lannerangan murtuma
- vaikea sijoiltaan meno, josta jää pysyvää haittaa ruumiinosan, esimerkiksi sormen tai sen osan menetys tai raajan lyhentymä
- leikkaushoitoa vaatinut vatsaontelon elinten vamma
- aivovamma, josta jäänyt lievääkin haittaa. Kuulon, näön tai puheen kadottaminen tai pysyvä heikentyminen
- silmän menettäminen
- ihosiirtoja vaativat palo- tms. ihovauriot, laaja palovamma tai paleltuma
- pahasti rumentava epämuotoisuus, kuten korvanlehtien menetys tai nenän tai sen osan menetys sekä muu vaikea ruumiinvirhe
- pysyvä vaikea terveydenhaitta tai hengenvaarallinen tauti tai vioittuma.

Seurauksiltaan lievempikin työtaturma on hyvä selvittää, työpaikalla omin voimin tehtävän tapaturmatutkinnan tarkoituksena on opastaa henkilöstöä ja ohjata ennalta-koivaan työsuojelutoimintaan.

Työpaikan omaan työtaturman tutkintaryhmään seuraavien tahojen olisi hyvä kuulua:

- työsuojelupäällikkö
- esimies
- työsuojeluvaltuutettu
- mahdollisen työosaston työsuojeluasiamies.

KORVAUKSET TYÖTAPATURMASTA

1) TAPATURMAVAKUUTUKSESTA MAKSETTAVAT KORVAUKSET

Työnantajalla on oltava lakisääteinen tapaturmavakuutus. Työtapaturma voi satua

- a) työssä
- b) työstä johtuvissa olosuhteissa
  - työpaikalla
  - työpaikkaan kuuluvalla alueella
  - matkalla asunnosta työpaikalle
  - matkalla työpaikasta asunnolle työnantajan asioilla oltaessa.

Työtapaturma on ulkoisen tekijän aiheuttama äkillinen ja ennalta arvaamaton tapahtuma, joka aiheuttaa vamman tai sairauden.

TAPATURMAVAKUUTUKSESTA KORVATAAN

- sairaanhoito- ja lääkekulut
- silmälasit, kuulokojeet, hammasproteesit sekä tukisidokset ym., jotka ovat särkyneet työtapaturman yhteydessä
- päivärahaa (enintään vuosi tapaturmapäivästä lukien)
- tapaturmaeläkettä (mikäli työkyvyttömyys jatkuu yli vuoden)
- haittarahaa (mikäli tapaturmasta jää yleinen haitta, joka ei enää parane)
- työ- ja toimintakykyyn liittyvä kuntoutus.

Tapaturmavakuutuslain mukaisten korvausten saaminen ei edellytä sitä, että tapaturma olisi aiheutunut minkäänlaisesta työnantajan moitittavasta toiminnasta.

2) TYÖNANTAJAN VELVOLLISUUS MAKSAA VAHINGONKORVAUSTA

Mikäli työtapaturma on aiheutunut siksi, että työpaikan työturvallisuudessa on ollut puutteellisuuksia, työntekijällä on lisäksi oikeus saada työnantajaltaan vahingonkorvausta. Tämä voi olla puutteellisuuksia suojalaitteissa tai työn opastuksessa tai työsuorituksen valvonnassa.

TYÖNANTAJAN VAHINGONKORVAUSVELVOLLISUUS KÄSITTÄÄ

- korvauksen kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta
- korvauksen pysyvästä toiminnallisesta haitasta (mikäli työntekijä saa tapaturmavakuutuksen nojalla haittarahaa, niin se on osoitus pysyvästä toiminnallisesta haitasta, joten työntekijällä on haittarahan lisäksi oikeus saada korvausta työnantajalta)
- korvauksen pysyvästä kosmeettisesta haitasta (esim. sormi-amputaatio, palovamma)
- korvauksen mahdollisesta ansionmenetyksestä (ansionmenetystä syntyy yleensä, mikäli työkyvyttömyys jatkuu yli vuoden työtapaturmapäivästä)
- korvauksen mahdollisista esinevahingoista (kellot tms.).

Työsopimuslain 12 luvun 1 §:n nojalla työnantajan, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan rikkoo työsuhteesta tai tästä laista johtuvia velvollisuuksia, on korvattava työntekijälle aiheuttamansa vahinko. Tuotamuksellisissa työtapaturmissa työnantajalle tulee siis korvausvastuu työntekijän lakisääteisen vakuutusturvan lisäksi, vaikka ketään työnantajan edustajaa ei asetettaisi-kaan syytteeseen.

Tällaisia asioita ovat esim.

- puutteellinen tai laiminlyöty työnopastus/perehdytys
- vanhentuneet tai puutteelliset työohjeet
- heikko laiteturvallisuus
- vialliset turvalaitteet
- puutteelliset henkilökohtaiset suojaimet
- suorittamaton/päivittämätön riskien arviointi
- läheltäpiti-ilmoitusten laiminlyönti
- työsuojelutarkastuksessa tai riskien arvioinnissa todetun puutteen korjaamattomuus.

Vakavissakin tapauksissa voi yleinen syyttäjä jättää syytteen nostamatta työnantajaa ja linjaorganisaatiota vastaan. Työtapaturmissa on yleensä aina syytä olla yhteydessä luottamusmieheen ja/ tai työsuojeluvaltuutettuun.

Paikalliset edunvalvojat ovat yhteydessä liittoon, ja yhdessä liitontoimitsijan kanssa voidaan rakentaa vaade työnantajalle työtapaturman aiheuttamasta vahingosta.

Työnantaja on aina korvausvelvollinen, mikäli työnantajan edustaja tuomitaan työturvallisuusrikoksesta. Korvausvaatimus voidaan näissä tapauksissa esittää rikosioikeudenkäynnin yhteydessä, ellei sitä ennen ole päästy sopimukseen vahingonkorvauksesta.

KORVAUSVELVOLLISUUS LIEVIEN TYÖTAPATURMIEN HAITOISTA

Työtapaturma, joka aiheuttaa tilapäisen lievän haitan, kuten venähdyksen, hiertymän tai mustelman voidaan käsitellä paikallisesti ja hakea paikallisella tasolla hyvitystä aiheutuneesta vammasta. Tämäkin kannattaa tehdä työpaikoilla, joissa työnantajan taholta on toistuvia laiminlyöntejä työturvallisuus- ja työsuojelutoiminnassa.

TÄRKEÄÄ ON MUISTAA, ETTÄ KORVAUSVELVOLLISUUTTA EI PÄÄSTETÄ VANHENEMAAN; HENKILÖVAHINGOISSA VANHENEMISAIKA ON KYMMENEN VUOTTA.

Työpaikoilla, joissa työnantajayritys on työnantajaliiton jäsen, edetään normaalin neuvottelujärjestyksen mukaan eli ensin paikalliset neuvottelut sitten liittojen väliset neuvottelut (erimielisyysmuistio) ja lopulta tarvittaessa oikeusistuimet.

Järjestäytymättömien työnantajien palveluksessa olevien työntekijöiden osalta erimielisyysmuistiovaihe jää pois ja sen sijaan asian siirryttyä työntekijäliiton hoidettavaksi, liiton toimitsija ottaa yhteyden suoraan työnantajaan ja pyrkii neuvottelemaan korvaukset kuntoon, jos asia ei ole paikallisesti ratkennut.

Työpaikoilta, joilla ei ole valittuja luottamushenkilöitä ollaan yhteydessä liittoon.

3) ESIMERKKEJÄ OIKEUSKÄYTÄNNÖSTÄ

1) Vasemman käden keskisormi amputoitu, pikkusormi lyhentynyt 1 cm ja nimetön 1,5 cm.

Korvaukset:

- kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta 6 000 euroa
- kosmeettisesta haitasta 7 000 euroa
- pysyvästä viasta ja haitasta 15 000 euroa, josta vähennetään vakuutusyhtiön maksama haittaraha 3 900 euroa, joten korvattavaksi jää 11 100 euroa.

2) Oikean käden peukalo, etu-, keski- ja nimettömän sormen pehmytkudokset murskaantuivat sekä niihin tuli 3. asteen palovamma osittain luuhun saakka. Kaikki neljä sormea amputoitu niin lyhyiksi tyngiksi, että vain nimettömässä sormessa on yksi taipuva nivel. Useita leikkaustoimenpiteitä.

Korvaukset:

- kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta 15 000 euroa
- pysyvästä toiminnallisesta haitasta 23 000 euroa, josta vähennetään tapaturmavakuutuslain mukainen haittaraha 7 200 euroa, joten korvattavaksi jää 15 800 euroa
- kosmeettisesta haitasta 10 000 euroa
- psyykkisestä henkilövahingosta 15 000 euroa
- lisäksi korvausta ansionmenetyksestä.

3) Oikean käden kahdessa sormenpäässä murskavamma.

Korvaukset:

- kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta 3 000 euroa
- kosmeettisesta haitasta 1 900 euroa
- pysyvästä toiminnallisesta haitasta 3 000 euroa, josta vähennetään tapaturmavakuutuslain mukainen haittaraha 2 200 euroa, joten korvattavaksi jää 800 euroa.

4) Palovammat (3. aste) selässä ja olkavarressa, selässä noin kolmen kämmenen levyinen alue ja olkavarressa noin yhden kämmenen levyinen alue.

Korvaukset:

- kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta 7 500 euroa
- pysyvästä kosmeettisesta haitasta 8 500 euroa
- pysyvästä toiminnallisesta haitasta 10 000 euroa, josta vähennetään haittaraha 7 000 euroa, joten korvattavaksi jää 3 000 euroa.

SEL PALVELEE

Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL

Posti- ja käyntiosoite:

Asemamiehenkatu 2, 8. krs

00520 HELSINKI

Puhelin 09 4246 1200

Suomen Elintarviketyöläisten Työttömyyskassa

Postiosoite:

Asemamiehenkatu 2, 8. krs

00520 HELSINKI

Puhelin 09 4246 1210

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet muotoa etunimi.sukunimi@selry.fi

**OTA YHTEYTTÄ AJOISSA,
JOTTA ASIAT SAADAAN HOIDETTUA!**

www.selry.fi

JULKAISUVUOSI 2010,
ULKOASU PÄIVITETTY 2013